

Wat laat Jezus zien over dankbaarheid?

Dankbaarheid is goed voor een mens. Als je ondankbaar bent, ben je altijd ontevreden. Dat maakt een zuur persoon van je. Maar dankbaarheid laat de zon schijnen van binnen. Alleen... hoe leer je dat nou? Hoe leer je om meer dankbaar te zijn naar God? Dat was de vraag waar een aantal jongeren mee kwam toen ik ze vroeg: 'Hebben jullie een idee voor de lofprijzingsdienst?' Ze zeiden: 'Hoe leer je dat nou, om meer dankbaar te zijn naar God toe?'

In het stukje dat we hebben gelezen gaat het twee keer over dankbaarheid. Of juist over óndankbaarheid. Het gaat over slaven die niet moeten verwachten dat ze dank krijgen voor hun werk. En het gaat over tien melaatse mannen, die alle tien genezen worden door Jezus. Maar er is er maar één die terugkomt om Jezus te bedanken. Twee keer dus een stukje over dankbaarheid. Maar wat is het verband tussen die twee? Wat wil Jezus ons duidelijk maken?

1. Spons of gieter?

Het begint allemaal met een vraag van de discipelen, de twaalf leerlingen van Jezus. Of eigenlijk is het een vraag van de 'apostelen', want zo worden ze genoemd in vers 5. Dat zijn dezelfde mensen, maar de 'discipelen', de leerlingen van Jezus, werden door Hem 'uitgezonden', de wereld in. Het woord 'apostel' betekent: 'uitgezondene', iemand die erop uit gestuurd wordt. De discipelen worden opgeleid tot apostelen. En juist omdat ze erop uit gestuurd worden, zeggen de leerlingen tegen Jezus: 'Geef ons toch méér geloof! Dat we meer dŭrven, dat we stappen durven zetten in vertrouwen op U!' Jezus zegt: 'Je hoeft niet een gróót geloof te hebben, als je maar een écht geloof hebt. Al is je geloof maar zo klein als een mosterdaadje, als je dat hebt, dan zou je tegen deze moerbeiboom zeggen: "Word ontforteld en in de zee geplant", en hij zou je gehoorzamen.'

Met andere woorden: 'Je hebt véél meer mogelijkheden dan je denkt. Maar vertrouw op God! Geloof in Hem!'

En dan geeft Jezus het voorbeeld van slaven. Niet dat Jezus daarmee de slavernij verdedigt of goedpraat. Hij neemt gewoon een voorbeeld uit het dagelijks leven van die tijd. En ja, slaverij hoorde nu eenmaal bij het leven van alledag. Jezus zegt: 'Als iemand een opdracht geeft aan een slaaf, gaat hij dan de slaaf bedanken als die slaaf gewoon zijn werk doet? Nee, dat gebeurt niet.' En dan zegt Jezus er iets bij, in vers 10: 'Zo moet ook u, wanneer u gedaan hebt al wat u opgedragen is, zeggen: Wij zijn onnutte dienaren, want wij hebben slechts gedaan wat wij moesten doen.'

Zo is het ook met onze opdrachtgever, met God. Hij stuurt ons de wereld in, en Hij geeft ons geloof. En daar gaan wij dan iets mee doen. Bijvoorbeeld: je moet een heel belangrijke opdracht doen, voor je school of je studie of in je baan. En je bidt God om hulp, en je vertrouwt op Hem. In geloof ga je die opdracht doen. En stel dan dat het hélemaal goed gaat. Vind je dan dat God jóú moet bedanken? Dat Hij dankbaar moet zijn dat jij gebeden hebt

om hulp? Dat jij op Hem vertrouwd? Dat zou toch de omgekeerde wereld zijn!

Nee, het gaat erom dat jij Góð dankbaar bent! Jij hebt gebeden om hulp, jij hebt een stap gezet in geloof, en God heeft je gebed verhoord! Dan gaat het erom dat jij met je dank naar Góð gaat! En als jij dankbaar bent naar God, dan groeit ook je geloof. Want dan merk je: 'Het heeft zín om te bidden. Het heeft zín om op God te vertrouwen! Hij is de levende God!' Dus dankbaarheid zorgt voor groei in je geloof.

Het is heel ráár om te denken dat God jóú wel dankbaar mag zijn. En toch kan dat zómaar naar binnen sluipen. Dat God jóú wel dankbaar mag zijn. Als jij tien minuten vroeger opstaat om te bidden. Dan kun je zómaar die gedachte krijgen: 'Nou, dit heb ik dan tóch maar gedaan. God zal me wel goed vinden.' Of als je elke week naar de kerk gaat, of misschien wel twee keer. Of als je iemand helpt, iemand die je nodig heeft. Of als je andere dingen doet voor God, dan kun je dat zómaar denken: 'God zal me nu wel dankbaar zijn.'

Maar weet je wat het probleem is? Als jij zit te wachten op bedankjes van God of van mensen, dan zit je vol van jezelf. Dan vergéét je dat het juist andersom is! Dat jij Góð dankbaar mag zijn! Dat je iets mág doen voor

Hem! En dat Hij gééft dat dat goed gaat! Als jij dankbaarheid naar je toe wilt halen, dan kom je er niet aan toe om dankbaarheid te géven, en dan groei je dus ook niet in geloof. Pas als je God gaat danken, dan ga je anders kijken: dan krijg je er óóg voor wat Hij allemaal gegeven heeft, wat Hij gedaan heeft!

Deze les van Jezus is wel héél erg belangrijk, juist in onze westerse samenleving. Want wij zijn een spons-samenleving. Velen van ons zijn net sponzen, we zuigen het op: we willen aandacht, we willen gewaardeerd worden, we willen respect, we willen allemaal leuk gevonden worden, we willen graag volgers en likes. Maar als je zó gefocust bent op wat anderen jou géven, dan word je daar niet gelukkiger van. Want ten eerste valt het altijd tegen, je raakt teleurgesteld in mensen en ook in God. En ten tweede staat het jouw dankbaarheid in de weg, want als je gericht bent op ontfángen, kun je niet géven. Een spons is geen gieter. Een spons zuigt water op, een gieter gééft water, met volle teugen!

2. Raak nooit gewend aan wat je krijgt

Dus dat is het eerste wat Jezus zegt over dankbaarheid: die slaven worden niet bedankt, en zo moeten wij er niet op uit zijn om bedankt te wórdn door God, nee, wij moeten leren zélf dankbaar te zijn. En dát komt aan bod in dat tweede stukje, over die tien melaatse mannen. Dat is geen verhaal, nee, het is een concrete gebeurtenis. In het grensgebied van Galilea en Samaria komen er niet mannen naar Jezus toe. Ze zijn melaats. Ze hebben een vreselijke huidziekte, misschien is het lepra, maar het kan ook iets anders zijn. Ze roepen het uit: 'Meester, ontfarm U over ons!' Blijkbaar hebben ze over Jezus gehoord, en ze hebben verwachting van Hem! Hij is iemand die kan helpen! Dit zijn mensen met geloof!

En wat zegt Jezus, in vers 14? 'Ga heen en toon uzelf aan de priesters.' Zo was dat voorgeschreven in de Joodse wet: als je melaats werd, dan moest de priester dat vaststellen, en dan moest je als het ware in quarantaine: je mocht niet meer komen in plaatsen met een stadsmuur eromheen. Je moest uit de buurt van de mensen blijven, je moest je mond bedekken (een soort mondkapje) en je moest roepen: 'Onrein! Onrein!'

Maar als je weer genezen was, dan moest je opnieuw naar de priester, en die moest dat vaststellen. Daar was een heel ritueel voor, dat duurde wel een week. En in feite kwam dat niet echt voor, zeker niet als het om lepra ging. Mensen die melaats waren, die waren als levende doden.

Maar hier zegt Jezus: 'Ga wél naar de priester! Ga maar zeggen dat jullie beter zijn!' Terwijl ze nog steeds ziek zijn... Dát is een groot geloof! Als je op pad gaat om te zeggen dat je beter bent, terwijl je nog ziek bent! Zou jij het doen? Je staat toch voor schut, als het allemaal onzin blijkt te zijn, als je gewoon nog ziek bent?

Maar deze mannen doen het wel! Ze gáán naar de priester! Ze doen het! En wat gebeurt er? Onderweg, als ze naar hun handen kijken, dan zien ze verandering... Hoe is het mogelijk...! Ze zijn genezen! Ze zijn écht genezen. Beter! Helemaal beter!!! Maar wat gaan ze nú doen? Ze hebben gebeden om hulp. Ze hebben een stap gezet in geloof. God heeft hun gebed verhoord.

En nu? Je zou zeggen: 'Nu gaan ze God danken, met hun hele hart!' Maar er is maar één die meteen rechtsomkeert maakt, meteen teruggaat naar Jezus. Eén die echt dankbaar is. En die éne is een Samaritaan. De Samaritanen waren in die tijd vijanden van de Joden. Nu niet meer, gelukkig, er zijn nog ongeveer 800 Samaritanen in Israël, nu zijn de verhoudingen goed. Maar toen niet!

En precies die éne Samaritaan buigt zich neer voor Jezus. Hij komt zijn dank neerleggen aan de voeten van zijn Redder. 'Waar zijn die andere negen?' vraagt Jezus. Blijkbaar gaat het héél snel. Als je gebeden hebt, en je hebt een stap gezet in geloof, God verhoort je gebed, dan kun je zómaar vergeten om Hem te danken.

Hoe kán dat dan? Hoe kún je dat nou vergeten? Dat kan omdat een verandering ontzettend snel went. Vooral een verandering de goede kant op. Je zat in nood, je bent geholpen, en in een mum van tijd ben je er weer aan gewend. Kijk, andersom is dat niet zo! Een verslechtering went misschien op den duur wel, maar dat duurt heel lang. Een verandering de goede kant op, die went heel snel.

Je hebt een heel moeilijke toets. Wat zit je te bidden om hulp, en of God je helderheid wil geven in je denken. Je zit echt in de rats. En dan doe je die toets en een week later komt de uitslag. Je hebt hem gehaald! Even ben je ontzettend blij, en daarna went het weer. Denk je nog aan al die gebeden? Denk je nog aan de rats waar je in zat? Denk je nog aan God die je hielp? Het kan zómaar zijn dat je tegen je vrienden zegt: 'Nou, ik ben er goed vanaf gekomen.' En dat God uit beeld verdwijnt als sneeuw voor de zon.

Een verandering de goede kant op, die went heel snel. Maar die gewenning staat wel de dankbaarheid in de weg. En als je niet dankbaar bent, dan kan je geloof ook niet groeien. Want alleen als je dánkbaar bent omdat God je gebed heeft verhoord, groeit ook je vertrouwen dat Hij dat de volgende keer wéér zal doen! Voorkom dat het went, al die mooie dingen die je krijgt! Denk terug aan je gebed, vergeet niet hoe je hebt gesmeekt om hulp. Dán ga je ook danken. En zo groeit je geloof.

'Die Samaritaan,' zegt Jezus, 'die heeft het begrepen'. En Hij zegt tegen die Samaritaanse man, in vers 19: 'Sta op en ga heen. Uw geloof heeft u behouden.'

Max Lucado vertelt in één van zijn boeken over Bob Edens. Bob Edens was blind, 51 jaar lang. Zijn wereld was één grote donkere ruimte, vol geluiden, en geuren, en vormen. Meer dan vijf decennia lang vond hij zijn weg op de tast. Toen kwam hij bij een chirurg, die ontdekte wat er bij Bob gedaan kon worden om hem te laten zien. Na een moeilijke operatie ging het verband van zijn ogen en inderdaad... Bob kon zien! Bob kon het haast niet geloven. Hij was er helemaal ondersteboven van.

'Ik heb nooit gedroomd dat geel... zo, ja, zo géél is!' riep hij uit. 'Ik weet niet hoe ik het zeggen moet. Wat wonderlijk, dat geel! En rood... rood, dat vind ik het mooiste! Ik kan het gewoon niet geloven... rood!' Bob bleef zich verwonderen: over de omtrek van de maan, over het witte spoor van een vliegtuig, afgetekend tegen de blauwe lucht, over de zonsopkomst en de zonsondergang. Over de sterren aan de hemel. Hij zei: 'Je kunt je écht niet voorstellen hoe móóí alles is!'

Wat wij nodig hebben, is dat we die verwondering weer opnieuw gaan ontdekken. Dat we al die mooie dingen ónt-wennen. Als 's morgens je wekker gaat en je doet je ogen open en je kunt zien, denk dan nog eens aan Bob Edens, 51 jaar blind. Als je de kraan opendraait en er komt schoon, fris water uit, denk dan eens aan Marioepol, die kapotgeschoten stad, waar al wekenlang niets is: geen eten, geen drinken, niets! Als je de Bijbel ziet staan in je kast, denk dan eens aan de Wycliff bijbelvertalers, mensen die jarenlang in Afrika of Azië wonen en met engelengeduld een taal leren om mensen een Bijbel te kunnen geven in hun eigen taal. En jij hebt hem, voor het grijpen!

3. Oefen jezelf in dankbaarheid

Oefen je in de dankbaarheid. Dat hebben we nodig: oefening. Want dankbaarheid heb je niet vanzelf. Kijk in de spiegel en vraag je af: 'Ben ik een gieter of een spons? Ben ik uit op het ontvangen van dankbaarheid en waardering en complimenten, of wil ik dat géven?' En als je gaat bidden, dwing jezelf dan om eerst vijf dingen te noemen waarvoor je God dankt. Maak een bestandje aan in je telefoon of in een schrift of zo, waarin je elke dag de naam schrijft van een persoon en daarachter wat het is in die persoon waarvoor je God wilt danken. Bijvoorbeeld: 'Ik dank God voor de mevrouw achter de kassa van de Jumbo, omdat ze altijd zo'n vriendelijke uitstraling heeft.'

Oefening in het danken van God. Die oefening heb je nodig! Helaas wel. Negen van de tien mannen waren vergeten om Jezus te bedanken. 90 %! Dat is veel! Je moet er niet vanuit gaan dat jij automatisch bij die 10 % hoort. De kans is veel groter dat je bij die 90 % hoort. Het gaat dus om oefening. Leer God te danken. Leer ook andere ménsen te bedanken, en een compliment te geven. Leer je te verwonderen. Over geel dat zó geel is. En rood, die prachtige kleur rood.

Dankbaarheid leert je te kijken met andere ogen. Dankbaarheid brengt je op de knieën voor God. Door een dankbaar hart groeit je geloof. Dankbaarheid is een weldaad voor je ziel.

Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, renevanloon@samaritaan.org

Woord van welkom

LIED: Wij zijn hier bijeen (Opw 228)

Stil gebed, votum en groet

Onze hulp is in de naam van de Here, die hemel en aarde gemaakt heeft, die trouw blijft tot in eeuwigheid en die nooit loslaat het werk dat Zijn hand begon.

Genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Here Jezus Christus, door de Heilige Geest.

Amen

Aanvangstekst: Filippenzen 4: 6-7

Wees in geen ding bezorgd, maar laat uw verlangens in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God; en de vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus.

LIED: Groot is Hij (Opw 574)

Geloofsbelijdenis

LIED: Ik val niet uit Zijn hand (Psalmen voor Nu, 16)

Gebed

Uitleg voor de kinderen

Erika wordt er een beetje moe van. Altijd als ze iets krijgt, bijvoorbeeld een koekje van oma, dan zegt mama: 'Erika, wat zeg je dan?'

En ja, dan moet Erika bedanken. 'Dankuwel, oma'.

Ja, natuurlijk, dat moet wel, maar soms is Erika het echt zat. waarom móét dat nou altijd, dat bedanken? 'Dankuwel, zus, dankuwel zo'?

Dan, op ene dag, zegt de juf op school dat er een nieuw meisje in de klas komt. Ze heet Shaine. En wat doet Erika als ze thuis is? Ze maakt een heel mooie pakketje voor Shaine. Met een Kitkat erin, en een sleutelhanger, en een mooie pen. En op het pakketje maakt ze een kaartje met daarop: 'Welkom!' Ze pakt het in en als Shaine in de klas komt, dan geeft ze het.

Later zegt mama: 'En? Wat vond Shaine ervan?' Maar dan is Erika een beetje verdrietig. 'Ze zei er niks over. Ze heeft me niet eens bedankt.'

'O nee?' zegt mama. 'Ja, het is zo belangrijk, he, dat je iemand bedankt als je iets krijgt.'

En opeens gaat Erika het begrijpen: 'Ja, daarom moet ik oma ook bedanken als ik iets krijg. Natuurlijk, dat is toch leuk?'

Gelukkig is het goed gekomen, hoor, met Shaine. Want de volgende dag had Shaine een heel mooie bedankkaart meegenomen voor Erika. En ze zijn vriendinnen geworden.

Vandaag gaat het over dankbaar zijn: dat je ménsen bedankt, maar zeker ook dat je de Here God bedankt. En er is heel veel om Hem voor te bedanken! Dat je mag leven, dat je gezond mag zijn, dat er eten is en drinken, noem maar op! En ook dat Jezus is opgestaan!

Lezing uit de Bijbel: Lukas 17: 5-19

LIED: Een toekomst vol van hoop (Sela)

Verkondiging: 'Dankbaarheid leert je anders kijken' n.a.v. Lukas 17: 16

LUISTERLIED: Thank You (Jesus Army)

Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader

>>> DANK!!!!!!!
>>> Kom, Here Jezus!
>>> Israël, Joodse volk
>>> Oorlog Oekraïne, wijsheid, vrede! Ook andere oorlogen
>>> Onze overheid, politici

>>> Vervolgde christenen !!!
>>> Wereldwijde kerk
>>> Erik en Elja Boer, Juda en Nora
>>> Alpha-cursus die dinsdag begonnen is

>>> Zieken, lichamelijk en psychisch!!! Mensen met beperking
- Julika Makabori en Bert Vink
- Cleide en Mike Guntlisbergen
- Mw. Vrolijk in het ziekenhuis
- Mw. Van den Heuvel in Laurens Avanze
- Mevr. Stout, gisteren 76
- Anja Koetsier, morgen 66

>> Moment van stilte, Onze Vader

LIED: In the Lord I'll be ever thankful (Taizé)

Collecte: diaconie, kerk, Kerk in actie Nigeria

LIED: Amazing Grace (John Newton / Chris Tomlin)

>>> *Preek op papier*

Zegen

Gaat dan heen in vrede,
draag met u de zegen van onze God
en wees een zegen, daar waar God u roept.

De HERE zegene u en Hij behoede u,
de HERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig,
de HERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede. Amen.